

**TÜRKİYE'DE
MÜHENDİSLERİ
N SORUNLARI
VE MÜHENDİS
OLMAK**

Türkiye'de Mühendis Olmanın Zorluklarını 4 Evrede İncelemek Yerinde Olacaktır. Bunları;

- İlköğretim ve Lise eğitimi evresi.
- ÖSS evresi.
- Lisans eğitimi evresi.
- Mühendislik evresi.

Olarak sıralayabiliriz

İlköğretim ve Lise Eğitimi

- Ülkemizde uygulanan ezberci eğitim sistemi daha İlköğretim devresinde başlamakta; çocukları ve gençleri; üretkenlikten uzak, yeni karşılaştığı sorunlara çözüm sunamayan, yeteneklerini geliştiremeyen, etkisiz ve yetkisiz bireyler haline getirmektedir.

- İlköğretim süreci içerisinde kişilerin yetenekleri belirlenerek, yapabilecekleri mesleklere yönlendirme yapılmamakta 8 yıl boyunca dilbilgisi ve dört işlemi öğrenen öğrenciler ise lise eğitimi yaklaştığında bocalamakta ve ÖSS sınavında başarılı olarak çıkması zor olanlar Teknik Liseler ve Endüstri Meslek Liselerini tercih etmektedirler.

- Teknik Liseler ve Endüstri Meslek Liselerinin ilerleyen süreçteki başarısızlıkları nedeni ile teknik meslek dallarında ara eleman ihtiyacını karşılamak için kurulmuş bu okullar kan ağlamakta ve yetiştirilen elemanlar da işsiz kalmaktadır. Bunun sonucu olarak da teknik meslek dallarında ara eleman ihtiyacı büyümekte, bulunan elemanlar ise yetersiz kalmaktadır.

ÖSS Evresi

- Türkiye'de son ÖSS sınavında ilk 100'e giren öğrencilerin %58'i Elektrik veya Elektrik-Elektronik Mühendisliği, %18'i Bilgisayar Mühendisliği, %15'i ise Tıp Fakültelerini tercih etmişlerdir.
- Bu sonuç açıkça göstermektedir ki Mühendislik Türkiye'de en başarılı insanların mesleğidir.

2006 ÖSS'de Okul Türlerine Göre Başarı Yüzdeleri

(En Başarılı Okul Türleri)

	160 ve üstü	185 ve üstü
Askeri Lise	100,00%	97,67%
Fen Lisesi	99,80%	99,16%
Anadolu Lisesi	99,32%	96,50%
Özel Fen Lisesi	99,24%	96,51%
Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler	98,79%	92,57%
Öğretmen Lisesi	98,25%	95,59%
Yabancı Dilde Eğitim Yapan Özel Liseler	94,64%	82,40%

(En Başarısız Okul Türleri)

	160 ve üstü	185 ve üstü
Teknik Lise	72,40%	41,09%
Kız Meslek Lisesi	63,69%	37,01%
Özel Akşam Lisesi	58,41%	29,39%
Akşam Lisesi	52,98%	26,79%
Ticaret Meslek Lisesi	52,41%	25,19%
Endüstri Meslek Lisesi	46,60%	20,92%

- Bu tablolardaki en çarpıcı sonuç teknik meslek dallarına ara eleman yetiştirmek için kurulmuş bulunan Endüstri Meslek Liselerinin başarısızlığıdır. Günümüzde 3 fazın ne olduğunu bilmeyen, ohm kanunundan haberi bile olmayan EML Elektrik Bölümü mezunları hepinizin malumudur. Bir de bu mezunlara 2 yıllık önlisans bölümlerine dikey geçiş hakkı tanınmış olması daha da çarpıcıdır.

Lisans Eğitimi Evresi

- Mühendislik eğitimi, öğrencinin mantıklı düşünme ve problem çözme yeteneklerini geliştirerek beynin çalışma mekanizmasının geliştirilmesi prensibine dayanır. Bunun yapılabilmesi için de bu eğitimi veren insanların, ufuklarının geniş ve öğrenciyi yeni düşüncelere sevk edebilecek yetenekte olmaları gerekir.

- Mühendislik eğitimi, ileri seviyede deneyim ve uygulama gerektirir. Olabilecek sonuçları önceden kestirmenin yanında deneme-yanılma eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle de mühendislik eğitiminde laboratuvar çalışmaları, arazi çalışmaları, endüstri'ye yönelik çalışmalar büyük yer tutar ve gereklidir.

- Bu bilgiler ışığında ülkemizdeki mühendislik eğitime bakacak olursak;
- Ülkemizde bulunan 53 Devlet 23 Vakıf-Özel olmak üzere toplam 77 üniversiteden 50 Devlet ve 21 Vakıf-Özel yani; toplam 71 adet üniversitede Mühendislik Eğitimi verilmektedir.
- Mühendislik eğitimi gören 155.547 adet öğrenci bulunmaktadır.
- Bu bölümlerin yıllık ortalama mezun sayısı 23.000'dir.

- Mühendislik alanındaki eğitimde, gerek açılan okullar, gerek arttırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmamasının, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi, bu kitlenin mesleki kimliklerinde erozyon yarattığı bilinen bir sorundur.

- Halen üniversitelerimizin büyük kısmında çağdaş, nitelikli ve bilimsel mühendislik eğitimi yapılamamaktadır. Buna karşın mevcut üniversitelere yeni bölüm açılması düşünüldüğünde ilk akla gelen mühendislik bölümleri olmaktadır.

- Ülkemizdeki mühendislik eğitimindeki, uygulamalı eğitimin yoksunluğu laboratuvar çalışmalarından yoksunluk, bilgisayar donanımsızlığının yetersizliği ve bunların sonucu olarak da ezbere dayanan eğitimin varlığının ortadan kaldırılabilmesi için yeni mühendislik bölümleri açılması yerine mevcut bölümlerin kalitelerinin artırılması gerekliliği vardır.

Mühendislik Evresi

- Türkiye'de mühendislik yapmanın en büyük zorluklarından birisi hiçbir zaman hak ettiğiniz ücreti alamamaktır. Avrupa'nın, teknik yönden, gıpta ile baktığımız ülkelerinde en yüksek maaş grubunda mühendisler bulunmaktadır.
- Ülkemizde ise kamu sektöründe, emrinde çalışan ve hiçbir hukuki sorumluluğu bulunmayan, işçisinin yarısı kadar ücret alan mühendislerden hepimiz haberdarız. Buna karşılık olarak doğuda çalışan yeni mezun bir dış doktoru 5-6 bin YTL ücret alabilmektedir.

- Ülkemizde hastane çalışanları döner sermaye'den pay alırken, Maliye çalışanları mesai saatinden sonra (vatandaşın dairede bulunmadığı saatte) çalışarak fazla mesai alırken; devletimizin trilyonlarca liralık yatırımlarını yönlendiren, koruyan ve denetleyen mühendislerimizin aldığı 1000-1500 YTL arası ücretler gerçekten komik kaçmaktadır. Hatta özel sektörde asgari ücret civarında ücretlerle çalışan mühendisler bulunmaktadır.

- Yurtdışında mühendisler becerilerine göre;
- Yaratıcı mühendisler proje mühendisi
- Laboratuvar ve deney yetileri gelişmiş olanlar test mühendisi
- Projeleri organize edip yürütenler geliştirme mühendisi
- Pazarlama yeteneği olanlar satış mühendisi; olurken

- Ülkemiz mühendisleri iş bulabilmek ve muhafaza edebilmek için herşeyi bilmek herşeyi uygulayabilmek zorunda kalmakta, bunun sonucu olarak uzmanlaşma gerçekleşmemekte ve ülkemizde yapılacak spesifik işler için yurtdışından mühendis ihracı yapılmaktadır.

- Türkiye'de bir mühendis 20-25 yıl önce attığı bir imza nedeni ile suçlanabilmekte, yargılanabilmekte ve hatta ceza alabilmekte iken ameliyat sırasında makasını hastasının vücudunda unutan doktor sadece gazetelerin magazin sayfalarında haber olmaktadır.

- Kısa bir süre öncesinde yurtdışından doktorların gelip ülkemizde çalışabilmesi için yapılan çalışma gerçekleştirilememiş olmasına karşın, ülkemizde her branşta yabancı mühendisler cirit atmaktadır. Zaten yetersiz olan istihdam imkanları da böylece dolmaktadır.
- TMMOB verilerine göre, 270.000 TMMOB üyesi mühendisin 25%'i işsiz veya branşı dışında mesleklerde çalışır durumdadırlar. Bir de bu sayıya zaten mesleğini yapamadığı için odaya kayıt dahi yaptırmayan mühendisleri eklediğimizde durumun vahameti daha da açık ortaya çıkacaktır.

- Mühendisler, düşünmekten, üretmekten ve geliştirmekten uzaklaştırılmakta ve Yönetmelik, Şartname Mühendisi başka bir deyimle teknik büro memuru haline getirilmektedirler. Ülkemizin teknik gelişimi de zaten bunu açıkça ortaya koymaktadır.
- Mühendisler, yalnızca bir sorumlu arandığında akla gelmekte ve mühendislere yetkisi yetersiz şekilde sorumluluk verilmektedir

- KOBİ'lerde ise mühendis istihdamı ve mühendislik hizmetlerinden yararlanma sadece zorunluluk durumlarında akla gelmektedir.
- Serbest piyasada Mühendislerin iş alanlarının başka meslek grupları tarafından işgal ediliyor olması rekabeti getirmekte, fakat ne yazık ki bu rekabet kaliteye değil yapım maliyetlerine yansıtılmakta ve karlılık düşmektedir.

- Sonuç olarak ülkemizde mühendis olmak çok zordur. Gerçek manada Mühendislik yapabilmek ise imkansız gibidir. Fakat mühendislerin mesleklerine olan aşkları galip gelmekte ve birşeyler yapabilmek için mücadelelerine devam etmektedirler.